

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Solvuntur Objectiones.

illud forma est, etiam censendus est, eandem dedisse rationem quare sint unum, cum non distinguantur physice intra eandem entitatem? Tum quia in citato 8. Metaph. differit universaliter Aristoteles, cui etiam consentit S. Thom. 8. contra Gent. cap. 71. par. Q. 76 a. 6 q. 4. de malo art. 4. secundi de anima Lec. 1. in fine.

PROBATUR secundo Conclusio, si nihil obest debemus Modalitati tribuere modum essendi, qui non sit de genere suo perfectissimus, consequenter si nihil obest non debet illi tribui ratio substantialis, sed posita unione in sola materia & forma, qua talibus in actu secundo, non tribuetur Modo modus essendi de suo genere perfectissimus, dicitur enim ille modus, non ingredi constitutive rationem compositi substantialis, sed esse modus in entitate accidentaliter, substantialis autem terminative, quia ordinatus essentialiter ad determinanda extrema substantialia; ad eum modum, quo alterationes clauduntur nomine generationis substantialis, quia scilicet ad substantiale compositum terminantur. Quod autem modalitati non sit tribuendus modus essendi de genere suo perfectissimus, Ratio est. Quia non est ens, sed entis ens, maximeque accedit ad accidens immo est quid illo debilius, hinc accidens licet non possit existere naturaliter sine subiecto, potest divinitus, cum modus ne divinitus quidem sine subiecto existere possit. Deinde sicut non sunt multiplicanda entia sine necessitate, ita nec dignificanda, nulla autem necessitas substantialitandi modum.

PROBATUR tertio, si nihil obest in eo debemus constituere unionem, quod quam optime salvet: quare in resurrectione mortuorum substantialiter iidem sumus resurrecturi, sed posita unione in sola materia & forma prout talibus in actu secundo, salvatur melius, quare in resurrectione mortuorum, iidem substantialiter sumus resurrecturi. Minor probatur, quia posita illa unione substantiali Modalistica, cum eam in resurrectione eandem non sumus habituri, non ita rigore dici poterimus iidem substantialiter resurrexisse, deerit enim aliquid nobis substantiale, nec refert, quod alia substantiali unione longe meliori, quia incorruptibili supplenda sunt vices corruptibilis unionis, nam si nobis daretur corpus ex alia materia, qua est nobilioris speciei, non diceremur substantialiter iidem resurrexisse, ita & hic.

CONFIRMATUR, quia principalis ratio ponenda entitatis modalis, est, ut ostendatur sufficiens mutatio transitus a contradictorio ad contradictorium, huic autem plane satisfiet, posita modalitate determinativa, pro solo non nisi connotato.

OBJICIT primo Arriag. Quando duae res invicem possunt separari, saltem de potentia absoluta, evidens est, eas esse distinctas, quia nihil a seipso potest separari. At possunt esse realiter materia & forma substantialis in rerum natura; & tamen non inter se unitae. Ergo materia & forma comparata ad unionem, sunt distinctae.

RESPONDETUR. Concedendo totum, quia indistincta sunt ab unionem, materia & forma, non quomodocumque sumptae, sed prout tales in actu secundo; si autem simpliciter sumantur materia & forma, deest illic aliquid tertium, nempe connotata Modalitas, a qua nemine cogitante entitative distinguuntur materia & forma, & sine illa non competit materiae & formae ratio unitarum.

INSTABIS. Quando duae res invicem possunt separari, evidens est, eas esse distinctas realiter, sed potest esse materia & forma, & non esse talis in actu secundo. Ergo materia & forma illae quae tales in actu secundo, sunt duae res, quae ad invicem distinguuntur.

RESPONDETUR. Materiam & formam in circumstantia Modalitatis non posse non esse tales in actu secundo, quod ipsum connotatum si desit, distinguuntur ab illo entitative materia & forma: Deinde ea distinguuntur realiter, quae possunt separari separatione entitativa, non tamen ea, quae possunt separari separationem ejusdem aliter se habentis, potestque materia & forma non esse tales in actu secundo, non secundum quod illa talitas aliquid dicit in recto, sic enim dicit ipsam entitatem materiae & formae, sed secundum quod talitas dicit aliquid in obliquo, nempe connotatam modalitatem, a qua indubie distinguuntur entitative. Videantur dicta circa hoc argumentum, in materia de Relatione.

OBJICIT secundo idem. In generatione hominis datur propria & rigorosa actio generativa. Ergo aliquid per illam producit, non materia neque forma rationalis, nam haec non generantur. Ergo debet produci unio utriusque partis. Ergo haec est distincta ab utroque.

RESPONDETUR primo. Actionem productivam, noviter entis, habere terminum distinctum realiter, a re, hoc est, debere esse productivam novae entitatis, sed actio productiva noviter ejus quod est pure ex entibus, non debet habere distinctum terminum realiter a re, sed sufficit quod habeat distinctum formaliter. *Hac Responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia formalitates in nostra sententia, non sunt quid distinctum nemine cogitante, quomodo ergo seipsis, distinctam

finctam nemine cogitante, terminabunt actionem. Tum quia actio illa productiva noviter, extrahitne aliquid extra causas noviter, vel non extrahit? Si non extrahit noviter, Ergo neque est actio productiva noviter, ut potest cui non respondet passum; Si verò extrahit noviter, Ergo dat necessarium noviter existentiam. Si autem dat existentiam noviter, rogo quid desideratur, quod ille terminus, habeat esse realis à re. Tum quia immerito diceretur v. g. Paternitatem esse terminum strictæ & rigorosæ actionis productivæ, cum ergo formalitatis compositi comparativè ad materiam & formam simul sumptas, non minor sit Physica identitas, quam Paternitatis in Relato: non poterit dici illa formalitas terminare propriam & rigorosam actionem productivam:

RESPONDERI potest aliter, imprimis querendo: an Aristoteles agnoverit propriam & rigorosam generationem hominis vel non? Si agnovit, & tamen censuit nihil substantiale à generante produci, (nam censēbat materiam esse ingenerabilem, animam item rationalem non censuit generari, unionem item modalem substantialem non admisit) quid mirum erit, si cum Aristotele asseramus, etiam positā rigorosā generationem hominis, non esse necessarium, ut aliquid substantiale, reale producat novum, si autem non agnovit rigorosam generationem hominis, probandum hoc venit asserenti, vel cum ipso sentientes non arguendi, præcipue quia hic involvitur quæstio de voce: ut mox videbimus. Rursus pone Modalitatis non constare, posse materiam & formam indistantes præsentibusque non uniri, tunc jam non cogitent de modis in composito, jam ne tunc temporis negassent generationem substantialem, quodque illi vellent responderi in sententia Aristotelis, casuque proposito, idem nos in præfenti dicere poterimus.

Directè autem argumento duplici viâ satisfieri potest, imprimis distinguendo generationem, in generationem remotam, & proximam; Generatio remota est, productio dispositionum quæ sunt accidentia, vocantur tamen generatio substantialis, quia terminatur ad substantiale aliquid, nempe compositum; Proxima autem generatio, est instantanea inductio materiæ in formam, ista etiam habet terminum realem, non quidem materiam & formam, nam hæc ingenerabiles sunt, sed habet ipsam entitatem modalem determinativam, ut hæc materia, sit materia in actu secundo; & hæc forma, sit forma in actu secundo; & hæc entitas, sit entitativè accidens, & terminativè non nisi, substantialis. Quod ipsum sic illustrari possit. Entia quò magis abstrahunt à materia, eò dependent à paucioribus causis, & ita cum Deus abstrahat ab omni materia, etiam Metaphysica, hoc est potentialitate ad existere,

convenit illi aſſeitas seu independentia. Rursus Angeli cum abstrahant ab omni materia Physica seu corpore, non tamen Metaphysica, convenit quidem illis ratio dependendi, sed non nisi ab una causa hoc est DEO, Angelus enim non generat Angelum. Bruta verò quia non abstrahunt, & quoad materiam, & quoad formam, quoad esse materialis, ideò dependent in suo fieri, & à DEO, & à generante, cujus actio, immediate ad ipsam formam materialis educationem terminatur. Jam verò homo cum esse suo, participet, & cum Angelis, & cum Brutis, quod quidem forma illius non dependeat à generante dissimilatur Brutis, assimilaturque Angelis, ab eodem non nisi principio habendo pendentem formam, hoc est à DEO; à quo solo etiam Angeli habent esse dependens: quia nihilominus dissimilantur Angelis homines, debuerunt pendere in suo esse; quod est generari à pluribus principiis, hoc est & à DEO, & à generante, licet sese minus extendente, quam extendatur in generatione Brutorum, ideò generans hominis non extendendo sese ad formam, extendit se ad positionem dispositionum, cum tamen nullæ dentur dispositiones ad esse Angeli.

Alia via est satisfaciendi eidem argumento, inquirendo quid veniat nomine generationis substantialis, ejusque rigorosæ, hæc enim quantumvis rigorosa generatio, non importat productionem substantiæ, nam in Divinis est generatio, & non est productio substantiæ. Rursus si per rigorosam generationem substantialem intelligis productionem entis de prædicamento substantiæ, ex eo quod etiam Divina substantia, quæ generatur, sit de prædicamento substantiæ, ad hoc etiam dici potest, quod non sit deratione substantialis productionis rigorosæ, productio entis de prædicamento substantiæ, cum nulla particula definitionis, generationis substantialis id deponat. Quod si per rigorosam generationem substantialem creatam intelligas dispositionem substantiæ, ut evadat totum substantiale eo sensu, etiam nos dari concedimus generationem substantialem, quod etiam voluit S. Thom. par. 1. q. 118. art. 2. ad quartum, ubi inquit, *Homo generat sibi simile, in quantum per virtutem seminis ejus, disponitur materia ad susceptionem talis forme.* Ubi S. Thom: non in productionem alicujus substantialis à generante, sed in materiæ dispositionem refert generationem, vultque illam esse substantialem, hoc est dispositivam substantiæ, per aliquid substantiale decifum, non autem per productionem alicujus substantialis novi.

INSTABIS Primò. Generatio substantialis debet habere terminum substantialem, Generatio hominis est generatio substantialis, Ergo non habet pro termino modum, qui est accidens.

RESPONDETUR. Negando quod generatio substantialis immediata, debeat habere termi-

num substantialem immediatum, habet enim pro termino dispositiones quas producit, sed generatio substantialis secundum terminum immediatum, hoc est compositum, debet esse substantialis, vel certe generatio substantialis debet habere terminum substantialem, hoc est vi cuius vel disponatur substantia, decisione virtutis substantialis, vel producendo aliquid de prædicamento substantiæ, sed non debet esse semper per productionem alicujus substantialis. Quamquam cum Modalistæ ponunt actionem esse de genere accidentis, hoc ipso negabunt illam esse in entitate substantialem, cur ergo & de generatione hominis, idem non poterit dici, ut illa sit nonnisi terminativè substantialis?

INSTABIS Secundò. Mors hominis est corruptio alicujus substantialis, sed non est corruptio materiæ & formæ, Ergo est corruptio substantialis unionis aut modi illius, qui tunc rumpitur, adeoque debet esse substantialis.

RESPONDETUR. Mortem hominis esse corruptionem substantialem, quia est corruptio totius, quod denominatur homo, & est aliquid substantiale, ita ut homo non tantum sit subiectum denominationis, sed & terminus formalis corruptionis, certè enim Aristoteles agnovit substantialem corruptionem hominis in morte, nec tamen agnovit distinctum subiectum denominationis, à termino formali. Conformiter ad dicta supra dici potest. Mortem hominis esse corruptionem alicujus substantialis terminativè, sed non esse corruptionem alicujus substantialis, entitativè.

ADDO. Nihil omnino plus habere præ nobis Modalistas, ratione cuius salvent aut generationem substantialem hominis, aut ejusdem corruptionem, illorum enim modalis unio, seipsa non est homo, si non est homo seipsa, ergo nec ipsa est terminus generationis hominis, quia generationis humanæ terminus, debet esse homo, idem dic de corruptione substantiali. Sicut ergo per illos sufficit immediatum terminum ponere talem, quo posito non possit non esse genitum, quod est homo, aut corruptum, quod est homo, ita & per nos suffecerit, ponere illud connotatum Modale, tam enim unionem illorum substantialem, quam modum nostrum, sequitur compositum hoc, quod est homo. Unde ulterius non facit ad propositum, si vè illud sit accidentale, si vè substantiale, ad quod sequitur esse vel corrumpi hominis, siquidem antecedens illud, si vè substantiale, si vè accidentale, non est homo: hic autem quæritur de termino generationis vel corruptionis humanæ, qui terminus homo est. Deinde nihil per Modalistas refert, an effectus producat per substantialem, an per accidentalem actionem, modò producat tali actione, quâ posita inimpedibiliter ponatur effectus, ita nec referre debet quale sit in entitate quod immediatè generatur vel cor-

rumpitur, modò sit tale, ut illo posito, in impeditibiliter ponatur homo, sublato autem, tollatur. Denique expresse Ovied. docet hic con. 4. p. 2. n. 4. quòd unio non sit quid, nisi accidentaliter pertinens ad constituendum hominem, nam quantumvis crearetur unio, idem maneret compositum, quomodo ergo ratione illius unionis, potiori modo debet dici esse corruptio vel generatio hominis eaq; substantialis.

Punctum Difficultatis 3.

Solvuntur reliqua argumenta.

OBJICIT Tertiò Anriag. contra dispositiones, sed ejus argumentum etiam ad præsens accommodari potest. Si vè unio consisteret in materia & forma talibus in actu secundo, connotando illam modalitatem, quæ est accidens, homo non esset totum substantiale, involveret enim in suo conceptu illud determinativum quod est accidens.

RESPONDETUR. Rationem substantialis desumi à solis partibus, quæ sunt substantiales, hoc est materia & forma, quæ quia ordinantur ad se, tanquam actus & potentia ejusdem ordinis, consequenter non ita se habet, sicut acervus lapidum, nec ita sicut calor comparatus ad hominem, quia calor comparatus ad hominem, est accidens. Quæri etiam potest exponente: an corpus sit de substantiali conceptu hominis, si est de substantiali conceptu hominis, dicam quòd de substantiali conceptu illius, dicam quòd de substantiali conceptu illius, accidentia; nam per illum in ratione corporis organici formatur corpus accidentibus. Addit Pontius, quando homo dicitur esse totum substantiale, si intelligitur quòd partes quas includit sint substantiales, vera est propositio, si autem intelligatur, quòd non includat aliquod accidens, ullo modo, falsa est propositio.

OBJICITUR Quartò ex Oviedo, accommodando argumentum illius. Si determinatio illa modalis, se haberet ut connotatum, vi cuius existat unio, identificata cum materia & forma. Ergo esset contradictio, ut existeret alia unio distincta à materia & forma, vel ipsa esset formaliter unio. Antecedens probatur, unio identificata cum materia & forma, nihil aliud est quam materia & forma. Sed illud connotatum non est conditio, ut existat materia & forma. Ergo non est conditio, ut existat unio identificata cum materia & forma.

RESPONDETUR. Modum illum esse conditionem, ut existat materia & forma non quomodocumq;